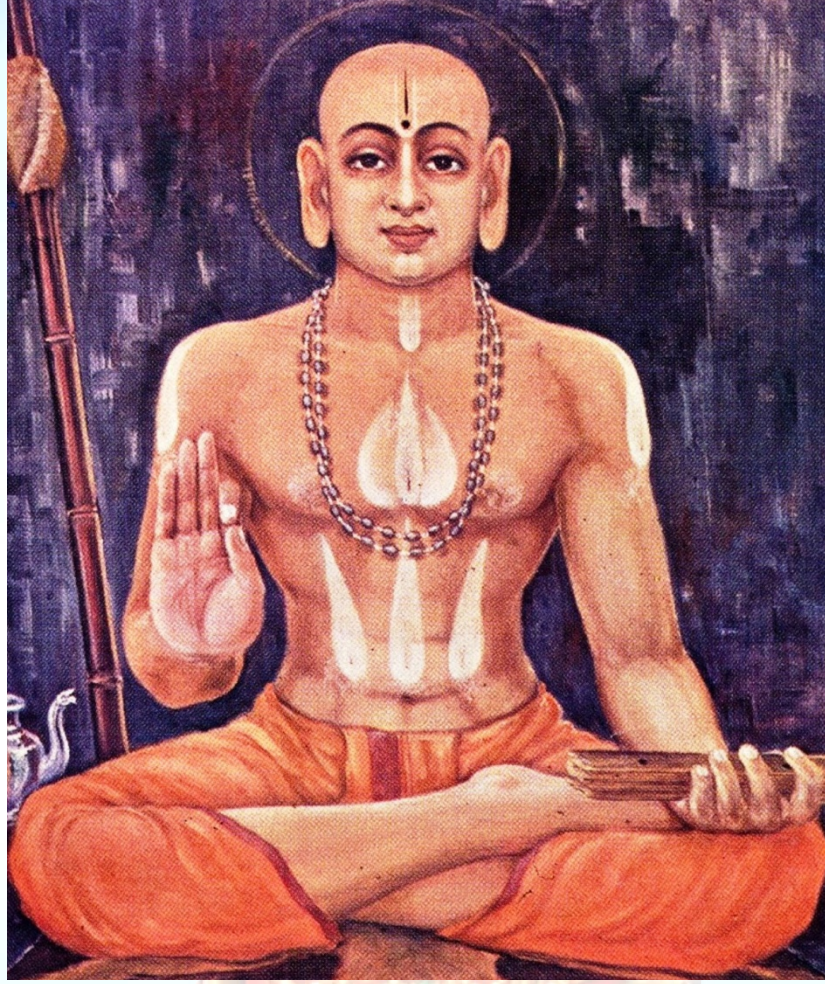

|| ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯಃ ||

Tracking:

Sr	Date	Remarks	By
1	25/5/2012	Typing Started on	H K Srinivasa Rao
2		Typing Ended on	H K Srinivasa Rao
3	24/07/2012	First Proof Reading	H K Srinivasa Rao
4	30/08/2013	Published	H K Srinivasa Rao
5	07/03/2017	Second proof correction	H K Srinivasa Rao & Sandesh Kamath

|| ಶ್ರೀ ಹಯವದನ ರಂಗವಿಠಲ ಗೋಪೀನಾಥೋ ವಿಜಯತೇ ||

Blessed by Lord and with His divine grace, we are pleased to publish this Magnanimous Work of Sri Acharya Madhwa. It is a humble effort to make available this Great work to Sadhakas who are interested in the noble path of propogating Acharya Madhwa's Philosophy.

With great humility, wesolicit the readers to bring to our notice any inadvertant typographical mistakes that could have crept in, despite great care. We would be pleased to incorporate such corrections in the next versions. Users can contact us, for editable version, to facilitate any value additions.

Contact: H K SRINIVASA RAO, NO 26, 2ND FLOOR, 15TH CROSS, NEAR VIDHYAPEETA CIRCLE, ASHOKANAGAR, BANGALORE 560050. PH NO. 26615951, 9901971176, 8095551774, Email : srkarc@gmail.com

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

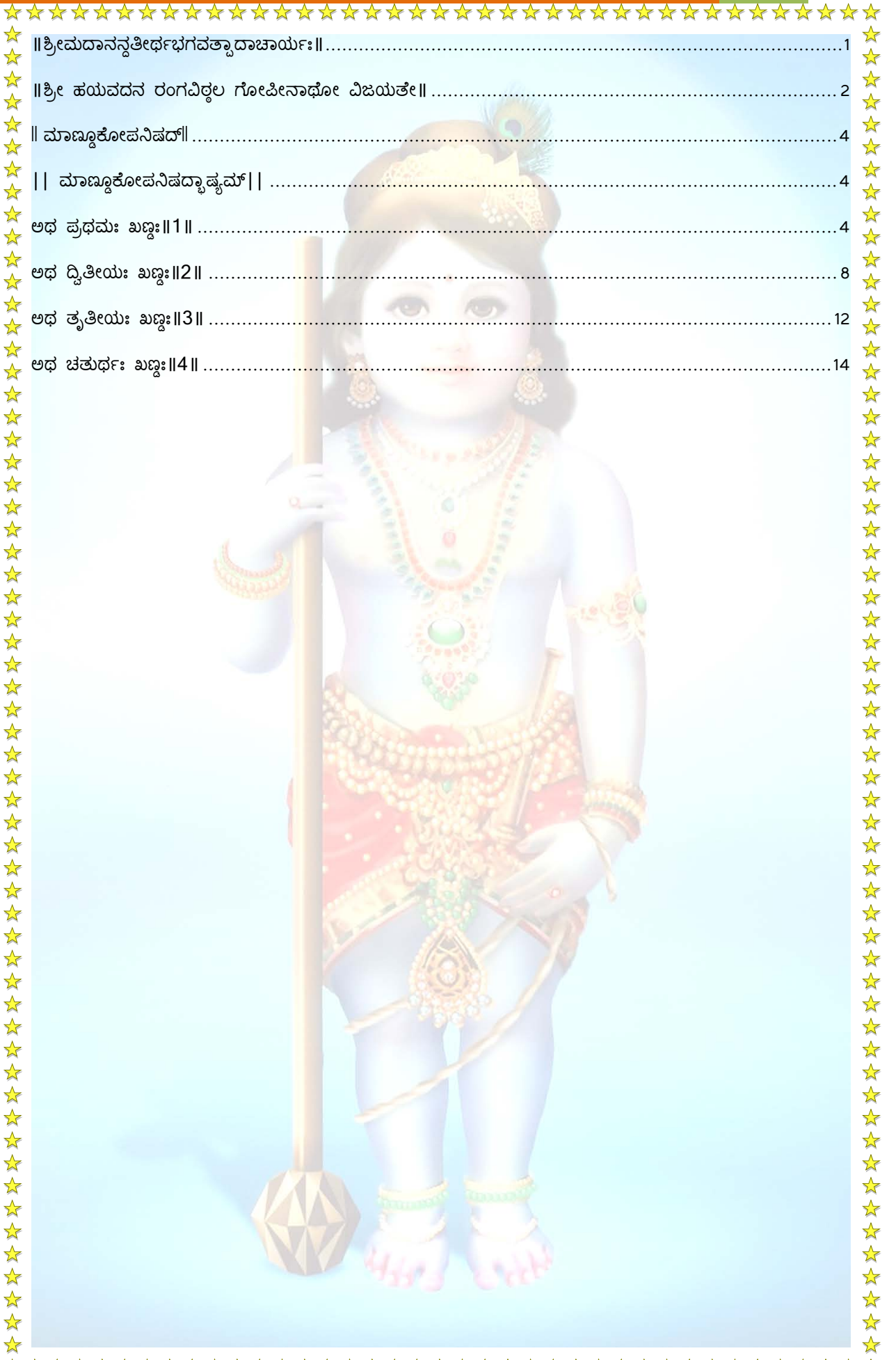

ಜನ್ಮಾಂತರದ ಸುಕೃತದ ಫಲವಾಗಿ ಮಧ್ವಮತದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಲು, ಪ್ರೇಮಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿ ನನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದ, ಈ ಸಾಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿದ, ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳಾದ, ದಿವಂಗತರಾದ ಲಲಿತಮ್ಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಹೆಚ್ ಆರ್ ಅವರ ಸವಿನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಈ "ಸರ್ವಮೂಲ ಯಜ್ಞ"

“ಮಾತೃದೇವೋಭವ-ಪಿತೃದೇವೋಭವ-ಆಚಾರ್ಯದೇವೋಭವ”

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ಅನುನಾಸಿಕದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವೈವಿದ್ಯತೆಯು, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವಾಗ, ಅದರ ಜ್ಞಾನದ ಗಂಧವೇ ಇಲ್ಲದವರಂತೆ, ಕನ್ನಡಿಗರು ಇದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿರುವುದು ಏಕೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗಾಗಿ, ಸರಿಯಾದ ಅನುಸ್ವಾರಗಳು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಶ್ರಮವಹಿಸಿ, ಸರಿಯಾದ ಅನುನಾಸಿಕ, ಅನುಸ್ವಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಓದುಗರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮನ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಂಥ ಋಣ: ಆಚಾರ್ಯ ಪ್ರಭಂಜನರಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾದ ಸರ್ವಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು, ಮತ್ತು 'ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಾಧ್ವಮಹಾ ಮಂಡಲ'ದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾದ ಉಪನಿಷತ್ಪ್ರಸ್ಥಾನ.

ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯಃ 	1
ಶ್ರೀ ಹಯವದನ ರಂಗವಿಠಲ ಗೋಪೀನಾಥೋ ವಿಜಯತೇ 	2
ಮಾಣ್ಡೂಕೋಪನಿಷದ್ 	4
ಮಾಣ್ಡೂಕೋಪನಿಷದ್ಭಾಷ್ಯಮ್ 	4
ಅಥ ಪ್ರಥಮಃ ಖಂಡಃ 1 	4
ಅಥ ದ್ವಿತೀಯಃ ಖಂಡಃ 2 	8
ಅಥ ತೃತೀಯಃ ಖಂಡಃ 3 	12
ಅಥ ಚತುರ್ಥಃ ಖಂಡಃ 4 	14

|| ಮಾಣ್ಡೂಕೋಪನಿಷದ್ ||

|| ಮಾಣ್ಡೂಕೋಪನಿಷದ್ಭಾಷ್ಯಮ್ ||

ಅಥ ಪ್ರಥಮಃ ಖಣ್ಡಃ || 1 ||

ಓಮಿತ್ಯೇತದಕ್ಷರಮಿದಂ ಸರ್ವಮ್ | ತಸ್ಯೋಪವ್ಯಾಖ್ಯಾನಂ ಭೂತಂ ಭವದ್ ಭವಿಷ್ಯದಿತಿ ||

1|| ಸರ್ವಮೋಚ್ಚಾರ ಏವ | ಯಚ್ಚಾನ್ಯತ್ ತ್ರಿಕಾಲಾತೀತಂ ತದಪ್ಯೋಚ್ಚಾರ ಏವ | ಸರ್ವಂ ಹ್ಯೇತದ್ ಬ್ರಹ್ಮ | ಅಯಮಾತ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮ || 2|| ಸೋಽಯಮಾತ್ಮಾ ಚತುಷ್ಠಾತ್ ||

ಪೂರ್ಣಾನಂದಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಸ್ವರೂಪಂ ನಿತ್ಯಮವ್ಯಯಮ್ |
ಚತುರ್ಥಾ ಸರ್ವಭೋಕ್ತಾರಂ ವನ್ನೇ ವಿಷ್ಣುಂ ಪರಂ ಪದಮ್ ||

ಭಾ - ಮಣ್ಡೂಕರೂಪಿಣಾ ವರುಣೇನ ಚತುರೂಪೋ ನಾರಾಯಣಃ ಸ್ತೂಯತೇ |

'ಧ್ಯಾಯನ್ ನಾರಾಯಣಂ ದೇವಂ ಪ್ರಣವೇನ ಸಮಾಹಿತಃ |
ಮಣ್ಡೂಕರೂಪೀ ವರುಣಸ್ತುಷ್ಠಾವ ಹರಿಮವ್ಯಯಮ್ ||' ಇತಿ ಪಾದೇ |

' ಓಮಿತ್ಯುಕ್ತಂ ತು ಯದ್ಬ್ರಹ್ಮ ತದಕ್ಷರಮುದಾಹೃತಮ್ |
ಓತಮತ್ರ ಜಗದ್ಯಸ್ಮಾದೋಂ ತಸ್ಮಾದ್ ಭಗವಾನ್ ಹರಿಃ ||

ತದಿದಂ ಗುಣಪೂರ್ತ್ಯೇವ ಸರ್ವಮಿತ್ಯೇವ ಶಬ್ದಿತಮ್ |
ಭಾವಿಭೂತಭವತ್ಯಾಲೇಷ್ಟೇಕರೂಪತಯಾ ಹರಿಃ |
ಸರ್ವದಾ ನಿತ್ಯ ಇತ್ಯೇಷಾ ವ್ಯಾಖ್ಯೋಚ್ಚಾರಸ್ಯ ಕೀರ್ತಿತಾ ||' ಇತ್ ಬ್ರಹ್ಮತ್ಸಂಹಿತಾಯಾಮ್ |

'ಓಮಿತ್ಯಾಕ್ರಿಯತೇ ಯಸ್ಮಾದೋಚ್ಚಾರೋಽಸಾವತಃ ಪರಃ |
ಸರ್ವತ್ವಮಿತಿ ಪೂರ್ಣತ್ವಂ ತನ್ನಾನ್ಯಸ್ಯ ಹರೇಃ ಕ್ವಚಿತ್ ||' ಇತಿ ನೈಗುಣ್ಯೇ |

ಸರ್ವಮೋಚ್ಚಾರ ಏವೇತ್ಯನ್ಯಸ್ಯ ಪೂರ್ಣತ್ವನಿವಾರಣಮ್ | ತ್ರಿಕಾಲಾತೀತತ್ವಂ ಚ ತಸ್ಯೈವ ಪ್ರಕೃತೇರಪಿ ತ್ರಿಕಾಲಾತೀತತ್ವಂ ವಿದ್ಯತ ಇತ್ಯನ್ಯದಿತಿ ವಿಶೇಷಣಮ್ |

ಸರ್ವಂ ಹ್ಯೇತದ್ ಬ್ರಹ್ಮ | ಅಯಮಾತ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮ | ಸೋಽಯಮಾತ್ಮಾಚತುಷ್ಠಾತ್ || 2 ||

'ಪರಮಂ ಯೋ ಮಹದ್ ಬ್ರಹ್ಮ', 'ತದೇವ ಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಂ ಕವೀನಾಮ್', 'ಪೂರ್ಣಮದಃ ಪೂರ್ಣಮಿದಂ' ಇತ್ಯಾದಿಷು ಪ್ರಸಿದ್ಧಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪೂರ್ಣತ್ವಮಿತ್ಯಾಹ - ಸರ್ವಂ ಹ್ಯೇತದ್ ಬ್ರಹ್ಮೈತಿ | ಶ್ರೀಬ್ರಹ್ಮಾದಿಸಕಲದೇಹೇಷು ಸ್ಥಿತ್ವಾಽಽದಾನಾದಿಕರ್ತಾ ಯೋಽಯಂ ಕಶ್ಚಿತ್ ಪ್ರತೀಯತೇ | ಜೀವಾನಾಮಸ್ವಾತನ್ತ್ಯ ದರ್ಶನಾತ್ | ಸೋಽಪಿ ಸ ಏವೇತಿ ದರ್ಶಯತಿ ಅಯಮಾತ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮೈತಿ |

'ಪೂರ್ಣಸ್ತು ಹರಿರೇವೈಕೋ ನಾನ್ಯತ್ ಪೂರ್ಣಂ ಕದಾಚನ |
ವಿನಾ ಚ ಪ್ರಕೃತಿಂ ನಾನ್ಯತ್ ಕಾಲಾತೀತಂ ಪರಾತ್ಮನಃ ||

ಕಾಲಶ್ಯೈವ ದಿಶೇ ವೇದಾಃ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾತ್ಮಾನ ಈರಿತಾಃ |
ಅಭಿಮಾನಾತ್ ತು ಜೀವಾನಾಂ ನ ಕಲಾತೀತತಾ ಭವೇತ್ ||

ಮುಕ್ತಾನಾಮವಿ ಪೂರ್ವತ್ರ ಕಾಲಸಮ್ನ ಉರಿತಃ|

ಪೂರ್ಣತ್ರಂ ಚ ಸದಾ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪ್ರಸಿದ್ಧಂ ಸರ್ವವೇದತಃ||

ಸೋಽಯಂ ವಿಷ್ಣೋ ರಮಾಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರಾನನ್ತಾದಿಗಃ ಸದಾ|

ಆದಾನಾದನಕರ್ತೃತ್ವಾದಾತ್ಮಾ ತೇಷಾಮಗೋಚರಃ|

ಇತಿ ಮಣ್ಣುಕರೂಪೀ ಸನ್ ದದರ್ಶ ವರುಣಃ ಶ್ರುತಿಮ್||' ಇತಿ ಹರಿವಂಶೇಷು ||2||

ಜಾಗರಿತಸ್ಥಾನೋ ಬಹಿಃ ಪ್ರಜ್ಞಃ| ಸಪ್ತಾಹ್ನ ಏಕೋನವಿಂಶತಿಮುಖಃ ಸ್ಥೂಲಭುಗ್ ವೈಶ್ವಾನರಃ
ಪ್ರಥಮ ಪಾದಃ||2||

ಭಾ - 'ಚತುರ್ಧಾವಸ್ಥಿತೋ ದೇಹೇ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಸನಾತನಃ|

ವೈಶ್ವಾನರೋ ಜಾಗರಿತಸ್ಥಾನಗೋ ಗಜವಕ್ತ್ರಕಃ||

ನಿರ್ಮಾತಾ ಬಾಹ್ಯಸಂವಿತ್ರೇರ್ಜೀವಾನಾಂ ತದಗೋಚರಃ|

ಅಷ್ಟಾದಶಮುಖಾನ್ಯಸ್ಯ ಪುಮಾಕಾರಾಣಿ ಸರ್ವಶಃ||

ಮಧ್ಯಮಂ ತು ಗಜಕಾರಂ ಚತುರ್ಬಾಹುಃ ಪರಃ ಪುಮಾನ್|

ಪಾದೌ ಹಸ್ತಿಕರೋ ಹಸ್ತಾ ಇತಿ ಸಪ್ತಾಹ್ನ ಉರಿತಃ|

ಸ್ಥೂಲಾನ್ ಭೋಗಾನಿನ್ದ್ರಿಯೈಃ ಸ ಶುಭಾನ್ ಭುಜ್ಞೈ ನ ಚಾಶುಭಾನ್||

ವಿಶ್ವಂ ಸ್ಥೂಲಂ ಸಮುದಿಷ್ಟಂ ಸರ್ವಗಮ್ಯತ್ಸಹೇತುತಃ|

ತತ್ಸಂಬನ್ಧಿ ನರೋಽನಾಶಾದ್ ವೈಶ್ವಾನರ ಉದಾಹೃತಃ||

ವಿನಾಯಕಸ್ತು ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಧ್ಯಾನಾದ್ಯೈದ್ ಗಜವಕ್ತ್ರತಾಮ್|

ತಥೈವ ತೈಜಸಧ್ಯಾನಾತ್ ತ್ರಿಧ್ಯಾನಾದಿನ್ದ್ರ ಇನ್ದ್ರತಾಮ್||

ಚತುರ್ಧ್ಯಾನಾಚ್ಚ ರುದ್ರತ್ವಂ ರುದ್ರ ಆಪ ಜನಾರ್ದನಾತ್|

ಏವಂಭೂತಗಣೋ ವಿಷ್ಟುಶ್ಚತುರಾತ್ಮಾ ಪರಾತ್ಪರಃ||' ಇತಿ ಮಹಾಯೋಗೇ ||3||

ಸ್ವಪ್ನಸ್ಥಾನೋಽನ್ತಃಪ್ರಜ್ಞಃ| ಸಪ್ತಾಹ್ನ ಏಕೋನವಿಂಶತಿಮುಖಃ ಪ್ರವಿವಿಕ್ತಭುಕ್ ತೈಜಸೋ
ದ್ವಿತೀಯಃ ಪಾದಃ||4||

'ಜಾಗ್ರದ್ಧರ್ಶನಸಂಸ್ಕಾರರೂಪತ್ವಾತ್ ಸ್ವಪ್ನಗಂ ತು ಯತ್|

ಪ್ರವಿವಿಕ್ತಂ ತು ತಜ್ಞಾ ನಕಾರಣೋಽನ್ತರ್ಜ್ಞ ಉಚ್ಯತೇ||' ಇತಿ ವಾರಾಹೇ|

ಯತ್ರ ಸುಪ್ತೋ ನ ಕಣ್ವನ ಕಾಮಂ ಕಾಮಯತೇ ನ ಕಣ್ವನ ಸ್ವಪ್ನಂ ಪಶ್ಯತಿ ತತ್
ಸುಷುಪ್ತಮ್| ಸುಷುಪ್ತಸ್ಥಾನ ಏಕೀಭೂತಃ ಪ್ರಜ್ಞಾನಘನ ಏವಾನಂದಮಯೋ ಹ್ಯಾನಂದಭುಕ್
ಚೇತೋಮುಖಃ ಪ್ರಾಜ್ಞಸ್ತೃತೀಯಃ ಪಾದಃ||5||

ಭಾ- 'ಸುಷುಪ್ತಂ ತು ತಮೋ ಜ್ಞೇಯಂ ಹರಿಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ತದಾವೃತಃ|

ನ ಕಾಮಯೇನ್ನೈವ ಪಶ್ಯೇಜ್ಜೀವಃ ಸ್ವಾತ್ಮತಮೋ ವಿನಾ||

ಕಾಲಂ ಚ ತಸ್ಯ ಸ್ಥಾನಸ್ಯ ಪತಿಃ ಪ್ರಾಜ್ಞೋ ಹರಿಃ ಸ್ವಯಮ್|

ಚಿತ್ತಸ್ಥೋ ದರ್ಶಯೇದ್ ಯಸ್ಮಾತ್ ತೈಜಸಃ ಸ್ವಪ್ನಕೃದ್ಧರಿಃ||

ನ ಬಾಹ್ಯಂ ಜ್ಞಾಪಯೇದ್ಯಸ್ಮಾತ್ ಪ್ರಾಜ್ಞಸ್ತೇನ ಜನಾರ್ದನಃ|
 ಏಕೀಭಾವಂ ವ್ರಜೇತಾಂ ಚ ತೇನ ವಿಶ್ವಶ್ಚ ತೈಜಸಃ|
 ಏಕೀಭೂತಸ್ತ ತಃ ಪ್ರಾಜ್ಞೋ ಘನೋ ಜೀವಸ್ತಮೋವೃತಃ|
 ತನ್ಮಾತ್ರಸ್ಯ ಸಕಾಲಸ್ಯ ಘನಪ್ರಜ್ಞಃ ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ || ಇತಿ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾಯಾಮ್|

ಆನಂದಮಯಃ - ಪೂರ್ಣಾನಂದಃ| ಚೇತೋಮುಖಃ - ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪಮುಖಃ| ಪ್ರಜ್ಞಾನ ಘನ ಇತಿ
 ವಿಪರೀತಮಾಸಃ| ಘನಪ್ರಜ್ಞ ಇತಿ ವಕ್ಷ್ಯ ಮಾಣತ್ವಾತ್| ವಿಷಯಭೋಗಂ
 ವಿನಾಽನಂದಮಾತ್ರಭುಕ್ತಾದಾನಂದಭುಗಿತಿ ವಿಶೇಷಃ|
 ಆನಂದಮಯಚೇತೋಮುಖಸರ್ವಜ್ಞತ್ವಸರ್ವೇಶ್ವರತ್ವಾದಿಚತುಷ್ಟಯೇಽಪಿ ಸಮಮ್|
 ಅನ್ಯತ್ರಾತಿದೇಶಾರ್ಥಮೇಕತ್ರಾನಂದಮಯತ್ವಂ ಚೇತೋಮುಖತ್ವಂ ಚೋಕ್ತಮ್|

ಏಷ ಸರ್ವೇಶ್ವರ ಏಷ ಸರ್ವಜ್ಞ ಏಷೋಽಂತರ್ಯಾಮೀ|
 ಏಷ ಯೋನಿಃ ಸರ್ವಸ್ಯ ಪ್ರಭವಾಪ್ಯಯೌ ಹಿ ಭೂತಾನಾಮ್||6||

ಏಷ ಚತುರೂಪ ಆತ್ಮಾ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವಸರ್ವೇಶ್ವರತ್ವಾದಿಲಕ್ಷಣಃ|
 'ಪರಮಾತ್ಮಾ ಚತುರೂಪಃ ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿಶರೀರಗಃ|
 ವಿಶ್ವಶ್ಚ ತೈಜಸಃ ಪ್ರಾಜ್ಞಸ್ತುರೀಯಶ್ಚೇತಿ ಕಥ್ಯತೇ||
 ತಾನಿ ರೂಪಾಣಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಪೂರ್ಣಾನಂದಮಯಾನಿ ತು|
 ಚೇತೋಮುಖಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪತಃ||
 ಮುಖಶಬ್ದಸ್ತು ಸರ್ವಸ್ಯ ದೇಹನ್ಯಾಪ್ಯಪಲಕ್ಷಣಃ|
 ತಥಾಽಪಿ ಮುಖಶಬ್ದೋಽಯಂ ಪೂರ್ಣತ್ವಂ ಸೂಚಯೇದ್ ವಿಭೋಃ|
 ಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಮುಖ್ಯವಾಚಿತ್ವಾನ್ಮುಖವಾಚ್ಯಪಿ ಸನ್ ಸ್ತತಃ||' ಇತಿ ಮಾರ್ಕಣ್ಡೇಯೇ|

ಪೂರ್ಣಾನಂದಸ್ವರೂಪಸ್ಯ ಕ್ರೀಡಾ ಭೋಗೋ ನ ಚಾನ್ಯಥಾ|
 ಯಥಾಽಽದಿತ್ಯಸ್ಯ ದೀಪೇನ ನ ವಿಶೇಷೋಽಸ್ತಿ ಕಶ್ಚನ|| ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮತರ್ಕೇ ||6||

ಅತ್ಯತೇ ಶ್ಲೋಕಾ ಭವನ್ತಿ|

ಬಹಿಃ ಪ್ರಜ್ಞೋ ವಿಭುವಿಶ್ವೋ ಹ್ಯನಃ ಪ್ರಜ್ಞಸ್ತು ತೈಜಸಃ|
 ಘನಪ್ರಜ್ಞಸ್ತಥಾ ಪ್ರಾಜ್ಞ ಏಕ ಏವ ತ್ರಿಧಾ ಸ್ಮೃತಃ||7||

'ಪ್ರಮಾಣಸ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಂ ಚ ಬಲವದ್ ವಿದ್ಯತೇ ಮುನೇ|
 ಬ್ರಹ್ಮದೃಷ್ಟಾನ್ ಯತೋ ಮನ್ತ್ರಾನ್ ಪ್ರಮಾಣಂ ಸಲಿಲೇಶ್ವರಃ|
 ಅತ್ರ ಶ್ಲೋಕಾ ಭವಂತಿತಿ ಚಕಾರೈವ ಪೃಥಕ್ ಪೃಥಕ್||'
 ಇತಿ ಗಾರುಡೇ| ಖಣ್ಣಚತುಷ್ಟಯೇ ||7||

ದಕ್ಷಿಣಾಕ್ಷಿಮುಖೇ ವಿಶ್ವೋ ಮನಸ್ಯಂತಸ್ತು ತೈಜಸಃ|
 ಆಕಾಶೇ ಚ ಹೃದಿ ಪ್ರಾಜ್ಞಸ್ತ್ರಿಧಾ ದೇಹೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ||8||

ವಿಶ್ವೋ ಹಿ ಸ್ಥೂಲಭುಜ್ ನಿತ್ಯಂ ತೈಜಸಃ ಪ್ರವಿವಿಕ್ತಭುಕ್|
ಆನಂದಭುಕ್ ತಥಾ ಪ್ರಾಜ್ಞಸ್ತ್ರಿಧಾ ಭೋಗಂ ನಿಬೋಧತ||9||

ಸ್ಥೂಲಂ ತರ್ಪಯತೇ ವಿಶ್ವಂ ಪ್ರವಿವಿಕ್ತಂ ತು ತೈಜಸಮ್|
ಆನಂದಂ ಚ ತಥಾ ಪ್ರಾಜ್ಞಂ ತ್ರಿಧಾ ತೃಪ್ತಿಂ ವಿಜಾನಥ||10||

ತ್ರಿಷು ಧಾಮಸು ಯದ್ ಭೋಜ್ಯಂ ಭೋಕ್ತಾ ಯಶ್ಚ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ|
ವೇದೈತದುಭಯಂ ಯಸ್ತು ಸ ಭುಂಜಾನೋ ನ ಲಿಪ್ಯತೇ||11||

ಪ್ರಭವಃ ಸರ್ವಭಾವಾನಾಂ ಸತಾಮಿತಿ ವಿನಿಶ್ಚಯಃ|
ಸರ್ವಂ ಜನಯತಿ ಪ್ರಾಣಶ್ಚೇತೋಽಶೂನ್ ಪುರುಷಃ ಪೃಥಕ್ ||12||

‘ಪ್ರಭವಃ ಸರ್ವಭಾವಾನಾಂ ವಿಷ್ಟುರೇವ ನ ಸಂಶಯಃ|
ಇತ್ಥಂ ಸತಾಂ ನಿಶ್ಚಯಃ ಸ್ಯಾದನ್ಯಥಾ ತ್ವಸತಾಂ ಭವೇತ್|
ಸರ್ವಸ್ಯ ಹಿ ಪ್ರಣೇತೃತ್ವಾತ್ ಪ್ರಾಣೋ ನಾರಾಯಣಃ ಪರಃ||’

ವಿಭೂತಿಂ ಪ್ರಸವಂ ತ್ವನ್ಯೇ ಮನ್ಯಂತೇ ಸೃಷ್ಟಿಚಿಂತಕಾಃ|
ಸ್ವಪ್ನಮಾಯಾಸರೂಪೇತಿ ಸೃಷ್ಟಿರನ್ಯೈರ್ವಿಕಲ್ಪಿತಾ|| 13||

ಇಚ್ಛಾಮಾತ್ರಂ ಪ್ರಭೋಃಸೃಷ್ಟಿರಿತಿ ಸೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿನಿಶ್ಚಿತಾಃ|
ಕಾಲಾತ್ ಪ್ರಸೂತಿಂ ಭೂತಾನಾಂ ಮನ್ಯಂತೇ ಕಾಲಚಿಂತಕಾಃ|| 14||

ಭಾ - ‘ತಾಂ ಸೃಷ್ಟಿಂ ಬಹುಧಾ ಪ್ರಾಹುರ್ಜ್ಞಾನಿನೋಽಜ್ಞಾನಿನಸ್ತಥಾ|
ವಿಷ್ಟುರ್ವಿಕೃತಿಮಾಯಾತಿ ಮಹದಾದಿಸ್ವರೂಪಿಣೀಮ್||

ತತ್ತದ್ವಿವಿಧಭೂತಿಸ್ತು ಸೃಷ್ಟಿಃ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಹ್ಯಪಣ್ಣಿತೈಃ|
ಸ್ವಪ್ನಮಾಯಾಸರೂಪಾಂ ಚ ಕೇಚಿದಜ್ಞಾ ಜನಾ ವಿದುಃ||

ಅವಿಕಾರಸ್ಯ ಚಿನ್ಮಾತ್ರಸ್ವೇಚ್ಛಯೈವಾವಿಲಂ ಜಗತ್|
ಉತ್ಪದ್ಯತ ಇತಿ ಪ್ರಾಜ್ಞಾಃ ಪ್ರಾಹುರ್ಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋಽವಿಲಾಃ||

ಪೂರ್ಣಶಕ್ತೇಃ ಕುತೋ ಮಾಯಾ ಸಾರ್ವಜ್ಞಾತ್ ಸ್ವಪ್ನವತ್ ಕುತಃ|
ಸರ್ವದೋಷವ್ಯೇತಸ್ಯ ವಿಕಾರಃ ಕುತ ಇಷ್ಯತೇ||

ತಸ್ಮಾದೇವಾವಿಕಾರಸ್ಯ ವಿಷ್ಟೋರಿಚ್ಛಾವಶಾದಿದಮ್|
ಯಥಾರ್ಥಮೇವ ಸಮ್ಯೂತಮಿತಿ ವೇದವಚೋಽವಿಲಮ್||

ಕೇಚಿತ್ ಕಾಲತಃ ಏವೈತಾಂ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಹುರಕೋವಿದಾಃ|
ಕೇಚಿದ್ಬ್ರೂವತ್ ಬ್ರಹ್ಮಣಶ್ಚ ಪ್ರಧಾನಾದಿತಿ ಚಾಪರೇ||

ವಿಮೂಢಾಃ ಸರ್ವ ಏವೈತೇ ಯತೋ ನಾರಾಯಣಃ ಪರಃ|
ಸರ್ವಕರ್ತಾ ಸರ್ವಶಕ್ತಿರೇಕ ಏವ ನ ಚಾಪರಃ||

ಪ್ರಧಾನಕಾಲಬ್ರಹ್ಮೇಶಮುಖಾಃ ಸರ್ವೇಪಿ ತದ್ವಶಾಃ||14||

ಭೋಗಾರ್ಥಂ ಸೃಷ್ಟಿರಿತ್ಯನೈ ಕ್ರೀಡಾರ್ಥಮಿತಿ ಚಾಪರೇ|
ದೇವಸ್ಯೈಷಃ ಸ್ವಭಾವೋಽಯಮಾಪ್ತಕಾಮಸ್ಯ ಕಾ ಸ್ಪುಹೇತಿ|| 15||

ಭಾ - ತಸ್ಯಾಪಿ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸೃಷ್ಟಿಂ ತು ಕೇಚಿದಾಹುರನೈಪುಣಾಃ|
ಅತ್ಯಪ್ತಸ್ಯೈವ ಭೋಗಾರ್ಥಂ ಕ್ರೀಡಾರ್ಥಂ ತು ವಿಪಶ್ಚಿತಃ|
ಸಾ ಚ ಕ್ರೀಡಾ ಸ್ವಭಾವೋಽಸ್ಯ ಕೃತೋಽತ್ಯಪ್ತಾ ಸ್ಪುಹಾ ವಿಭೋಃ|| ಇತಿ ಹರಿವಂಶೇಷು ||15||

|| ಇತಿ ಪ್ರಥಮಃ ಖಂಡಃ||1 ||

ಅಥ ದ್ವಿತೀಯಃ ಖಂಡಃ||2||

ನಾಂತಃಪ್ರಜ್ಞಂ ನ ಬಹಿಃ ಪ್ರಜ್ಞಂ ನೋಭಯತಃ ಪ್ರಜ್ಞಂ ನ ಪ್ರಜ್ಞಾನಘನಂ ನಪ್ರಜ್ಞಂ
ನಾಪ್ರಜ್ಞಮದೃಷ್ಟಮವ್ಯವಹಾರ್ಯಮಲಕ್ಷಣಮಚಿನ್ಮಮವ್ಯಪದೇಶ್ಯಮ್ ಐಕತ್ಯ
ಪ್ರತ್ಯಯಸಾರಂ ಪ್ರಪಶ್ಯೋಪಶಮಂ ಶಿವಮದ್ವೈತಂ ಚತುರ್ಥಂ ಮನ್ಯಂತೇ|| ಸ ಆತ್ಮಾ ಸ
ವಿಜ್ಞೇಯಃ|| 1||

ಭಾ - 'ವಿಷ್ಣುಸ್ತುರೀಯರೂಪೇಣ ದ್ವಾದಶಾನೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ|
ಮುಕ್ತಾನಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯರೂಪೋಽಸೌ ವ್ಯವಹಾರೇ ನ ದೃಶ್ಯತೇ||
ಸಮ್ಯಕ್ ಸಮಾಹಿತಾನಾಂ ತು ಪ್ರಾಪ್ತಾನಾಂ ಷೋಡಶೀಂ ಕಲಾಮ್|
ಅಪರೋಕ್ಷದೃಶಾಂ ಕ್ವಾಪಿ ತುರೀಯಂ ದೃಶ್ಯತೇ ಪದಮ್||

ಅನುರ್ಬಹಿಶ್ಚ ಸೌಪ್ತಂ ಚ ಸಮಾಧಿಜ್ಞಾನಮೇವ ಚ|
ಬಹಿಃ ಶಬ್ದಾದಿಕಂ ಜಾನನ್ ಪಶ್ಯನ್ ಸ್ಪಷ್ಟಂ ತಥೈವ ಚ||
ಯದಾ ಭವತಿ ಸಾವನ್ನಾ ಹ್ಯುಭಯಜ್ಞಾನಶಬ್ದಿತಾ|
ಏತತ್ ಸರ್ವಂ ತುರೀಯೇಣ ರೂಪೇಣ ನ ಕರೋತ್ಯಜಃ|
ಸರ್ವಜ್ಞಾನಪ್ರದಶ್ಚಾಪಿ ಮುಕ್ತಸ್ಯೈವ ತುರೀಯಕಃ' ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಡೇ||

'ಅಮುಕ್ತಸ್ಯ ತ್ವದೃಶ್ಯತ್ವಾತ್ ಷೋಡಶೀಂ ವಾ ಕಾಲಾಮೃತೇ|
ತುರೀಯೋಽದೃಷ್ಟ ಇತ್ಯುಕ್ತೋ ಗ್ರಹಣಾದೇರಗೋಚರಃ||

ವಿನಾ ಮುಕ್ತಿಂ ತತಸ್ತೇನಾವ್ಯವಹಾರ್ಯ ಇತೀರಿತಃ|
ಜಾಗ್ರದಾದಿಪ್ರವೃತ್ತಿಸ್ತು ಲಕ್ಷಣಂ ಹ್ಯನುಮಾಪಕಮ್||

ಅಲಕ್ಷಣಸ್ತದ್ರಾಹಿತ್ಯಾದಚಿನ್ಮಸ್ತತ ಏವ ಚ|
ತತ್ ಏವ ಹ್ಯನಿರ್ದೇಶ್ಯಶ್ಚಿದಾನಂದೈಕಲಕ್ಷಣಃ||

ಮುಕ್ತಸ್ಯ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಾರಹೇತುರೇವ ತುರೀಯಕಃ|
ಏಕಃ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಆತ್ಮಾ ಪೂರ್ಣತ್ವತಃ ಶ್ರುತಃ

ತದೇವಾಸ್ಯ ಸ್ವರೂಪಂ ಯದೈಕಾತ್ಮ್ಯಂ ತೇನ ಕೀರ್ತಿತಃ|
ಪ್ರತ್ಯಯೋ ಜ್ಞಾನರೂಪತ್ವಾತ್ ಸಾರ ಆನಂದರೂಪತಃ||

ಪ್ರಪಂಚೇ ವಿಸ್ತೃತೇರ್ವಿಷ್ಣೋ ಶಮ ಆನಂದರೂಪತಃ|

ಉತ್ಕೃಷ್ಟಾನಂದರೂಪತ್ವಾದುಪಶಬ್ದಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ||

ಪ್ರಪಂಚಂ ದೇಹಬನ್ಧಾಖ್ಯಂ ತುರಿಯಃ ಶಮಯೇದ್ಯತಃ|

ಪ್ರಪಂಚೋಪಶಮನೇನಾಪ್ನುತಃ ಸ ಭಗವಾನ್ ಪ್ರಭುಃ||

ನಿರ್ದುಃಖಸುಖರೂಪತ್ವಾಚ್ಚಿವಶಬ್ದಃ ಶ್ರುತೌ ಶ್ರುತಃ|

ಅನ್ಯಥಾಪ್ರತ್ಯಯೋ ದ್ವೈತಂ ಶಮಯೇತ್ ತಂ ಯತೋ ಹರಿಃ|

ಅದ್ವೈತಸೇನ ಚೋದ್ಧಿಷ್ಟಸ್ತುರಿಯಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ' ಇತಿ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೇ|

'ಅಪೇಕ್ಷ್ಯ ವಸ್ತುಯಾಥಾರ್ಥಮ್ ದ್ವಿತ್ವಮನ್ಯಸ್ವರೂಪತಾ|

ಇನ್ ಗತಾವಿತಿ ಧಾತೋಶ್ಚ ತಜ್ಜ್ಞಾನಂ ದ್ವೈತಮುಚ್ಯತೇ' ಇತಿ ಸಚ್ಚಲೈ||

'ಸ ಆತ್ಮಾ ಸ ವಿಜ್ಞೇಯಃ' ಇತಿ ಸೋಽಯಮಾತ್ಮಾ ಚತುಷ್ಪಾದಿತಿ ಚತುರ್ಥಾ ವಿಭಕ್ತ ಉಚ್ಯತೇ

ಉಪಸಂಹಾರಾರ್ಥಮ್| 'ಸೋಽಯಮಾತ್ಮಾಽದ್ಯಕ್ಷರಮ್' ಇತಿ ಪೃಥಗಾರಮ್ಯಾತ್|

'ವಿಶ್ವಾದಿರೂಪೋ ಯಸ್ತಾತ್ಮಾ ಸ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿಃ|

ನಿರ್ವಿಶೇಷೋಽಪಿ ಭಗವಾಂಶ್ಚತುರ್ಥಾ ಸಮುದೀರಿತಃ||' ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯಯೇ || 1 ||

ಅತ್ಯಂತೇ ಶ್ಲೋಕಾ ಭವನ್ತಿ|

ನಿವೃತ್ತೇ ಸರ್ವದುಃಖಾನಾಮೀಶಾನಃ ಪ್ರಭುರವ್ಯಯಃ|

ಅದ್ವೈತಃ ಸರ್ವಭಾವಾನಾಂ ದೇವಸ್ತುರ್ಯೋ ವಿಭುಃ ಸ್ಮೃತಃ|| 2||

ಸರ್ವದುಃಖಾನಾಂ ನಿವೃತ್ತೇಃ ಕಾರಣಭೂತಸ್ತುರಿಯೋ ದೇವಃ|

ಹರಿಸ್ತುರಿಯರೂಪೇಣ ಮೋಕ್ಷದಃ ಸಮ್ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ|

'ದೇವಃ ಸ ಸರ್ವಜೀವಾನಾಂ ಗಮ್ಯತ್ವಾತ್ ಸಮುದೀರಿತಃ|

ಭಾವಾ ಜೀವಾಃ ಸಮುದ್ಧಿಷ್ಟಾ ಭವನ್ತೇತೇ ಯತೋ ವಿಭೋಃ|

ಈಶಾನಾಮಪಿ ಮುಕ್ತಾನಾಂ ಈಶಾನಃ ಸೋಽನನಾಚ್ಛುತಃ||' ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯಾಹರೇ || 2 ||

ಕಾರ್ಯಕಾರಣಬದ್ಧೌ ತಾವಿಷ್ಯೇತಿ ವಿಶ್ವತ್ಯಜಿಸೌ|

ಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಕಾರಣಬದ್ಧಸ್ತು ದ್ವೌತು ತುರ್ಯೇ ನ ಸಿದ್ಧಃ ತಃ||3||

'ಕಾರ್ಯಕಾರಣಬದ್ಧಸ್ಯ ತದಧೀನತ್ವತೋ ವಿಭುಃ|

ವಿಶ್ವಾದಿರೂಪೋ ಭಗವಾನ್ ಬದ್ಧ ಇತ್ಯುಚ್ಯತೇ ಶ್ರುತೌ|

ಕುತೋ ಬದ್ಧಃ ಪರಸ್ಯಾಸ್ಯ ಬದ್ಧೇಶಸ್ಯ ಚಿದಾತ್ಮನಃ||' ಇತಿ ಚ|

'ಸ ಬದ್ಧಃ ಸ ದುಃಖೀ ಸ ಬದ್ಧಯತಿ ಸ ದುಃಖಯತೀತಿ|

ಸ ಜೀವಃ ಸ ಪ್ರಕೃತಿಃ ಸ ಜೀವಯತಿ ಸ ಪ್ರಕರೋತೀತಿ|

ಸೋಽವರಃ ಸೋಽನಿತ್ಯಃ ಸೋಽವರಯತಿ ಸೋಽನಿತ್ಯಯತಿ' ಇತಿ ಕೌಷಾರವಶ್ರುತಿಃ|

'ವಿಷ್ಣೋರ್ಗುಣೋಕ್ತಿಪರತಾ ಮಮ ನಿತ್ಯಂ ಸುರೇಶ್ವರಾಃ|

ತದರ್ಥಮನ್ಯದ್ವಚನಮತಸ್ತಸ್ಯ ವಿರೋಧಿ ಯತ್||

ತನ್ಮಮಾರ್ಥೋ ನ ಹಿ ಕ್ವಾಪಿ ಸಾಹಂ ತತ್ಸರಣಾತ್ ಸದಾ|
ಸರಸ್ವತೀತಿ ಸಮ್ರೋಕ್ತಾ ತಸ್ಮಾಜ್ಜ್ಞೇಯಾ ಗುಣಾ ಹರೇಃ|| ಇತಿ ಮಹೋಪನಿಷದಿ ||3||

ನಾಸ್ತತ್ಮಾನಂ ನ ಪರಾಂಶ್ಚೈವ ನ ಸತ್ಯಂ ನಾಪಿ ಚಾನೃತಮ್|
ಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಕಿಂಚನ ಸಂವೇತ್ತಿ ತುರ್ಯಂ ತತ್ ಸರ್ವದೃಕ್ ಸದಾ||4||

ನಾತ್ಮಾನಂ ನ ಪರಾಂಶ್ಚೈವ ನ ಸತ್ಯಂ ಚಾಪಿ ನಾನೃತಮ್|
ಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಸಂವೇದಯೇತ್ ಕಿಂಚಿಜ್ಜೀವಕಾಲತಮೋ ವಿನಾ||
ಸುಪ್ತವಸ್ಥಾಂ ಸುಖಂ ಚಾಪಿ ವಿನಾ ನಾನೃತ್ ಪ್ರದರ್ಶಯೇತ್|
ಸರ್ವಂ ತು ದರ್ಶಯೇನ್ಮುಕ್ತೌ ತುರೀಯಃ ಪರಮೇಶ್ವರಃ|| ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯಯೇ|

ಸ್ವತನ್ತ್ರೇ ಕರ್ತೃಶಬ್ದಃ ಸ್ಯಾತ್ ಪ್ರಾಜ್ಞಸ್ಯಾವೇದನಂ ಯಥಾ|
ಸರ್ವಪ್ರದರ್ಶಕೇ ಚೈವ ತುರೀಯೇ ಸರ್ವದರ್ಶನಮ್|| ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮತರ್ಕೇ ||4 ||

ದ್ವೈತಸ್ಯಾಗ್ರಹಣಂ ತುಲ್ಯಮುಭಯೋಃ ಪ್ರಾಜ್ಞತುರ್ಯಯೋಃ|
ಬೀಜನಿದ್ರಾಯುತಃ ಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಸಾ ಚ ತುರ್ಯೇ ನ ವಿದ್ಯತೇ||5||

ನಿದ್ರಾಯುತಾಸ್ತು ವಿಶ್ವಾದ್ಯಾಸ್ತದಧೀನಾ ಯತೋ ಹಿ ಸಾ|
ಯಥಾ ಭೃತ್ಯಯುತಃ ಸ್ವಾಮೀ ನ ಹ್ಯಜ್ಞಾನಂ ಪರಾತ್ಮನಃ|| ಇತಿ ಚ|
ಅಭೇದಮಪಿ ತದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಬಹುರೂಪಂ ವಿಶೇಷತಃ|
ಕರೋತಿ ನ ಕರೋತೀತಿ ವ್ಯವಹಾರ್ಯಂ ಸ್ವಶಕ್ತಿತಃ|| ಇತಿ ಚ|

ನ ಸಂವೇದಯತೀತ್ಯಸ್ವೀಕಾರೇ 'ತುರ್ಯಂ ತತ್ಸರ್ವದೃಕ್ ಸದಾ' 'ದ್ವೈತಸ್ಯಾಗ್ರಹಣಂ ತುಲ್ಯಮುಭಯೋಃ
ಪ್ರಾಜ್ಞತುರ್ಯಯೋಃ' ಇತಿ ಚ ವಿರುದ್ಧಮ್| ದ್ವೈತಗ್ರಹಣಾಕಾರಣತ್ವಂ ತುಲ್ಯಮಿತ್ಯರ್ಥಃ|
'ದ್ವೈತಂ ನ ಗ್ರಾಹಯೇತ್ ತುರ್ಯೋ ನ ಚ ಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಕಥಂಚನ|
ದ್ವೈತಗ್ರಹಣಬೀಜಂ ತು ನಿದ್ರಾ ಪ್ರಾಜ್ಞಂ ಸಮಾಶ್ರಿತಾ|| ಇತಿ ಪ್ರಕಟಶ್ರುತಿಃ ||5 ||

ಸ್ವಪ್ನನಿದ್ರಾಯುತಾವಾದ್ಯೌ ಪ್ರಾಜ್ಞಸ್ತ ಸ್ವಪ್ನನಿದ್ರಯಾ|
ನ ನಿದ್ರಾಂ ನೈವ ಚ ಸ್ವಪ್ನಂ ತುರ್ಯೇ ಪಶ್ಯಂತಿ ನಿಶ್ಚಿತಾಃ||6||

ಅನ್ಯಥಾಗೃಹ್ಣತಃ ಸ್ವಪ್ನೋ ನಿದ್ರಾ ತತ್ತ್ವ ಮಜಾನತಃ|
ವಿಪರ್ಯಾಸೇ ತ ಯೋಃ ಕ್ಷೀಣೇ ತುರೀಯಂ ಪದಮಶ್ನುತೇ||7||

ವಿಪರೀತಜ್ಞಾನಾದಪಿ ವಿಪರೀತಜ್ಞಾನಾನ್ತರಂ ಜಾಯತೇ ||7 ||

ಅನಾದಿಮಾಯಯಾ ಸುಪ್ತೋ ಯದಾ ಜೀವಃ ಪ್ರಬುದ್ಧ ತೇ|
ಅಜಮನಿದ್ರಮಸ್ವಪ್ನಮದ್ವೈತಂ ಬುದ್ಧ ತೇ ತದಾ||8||

ಅನಾದಿಮಾಯಯಾ ವಿಷ್ಣೋರಿಚ್ಛಯಾ ಸ್ವಾಪಿತೋ ಯದಾ|
ತಯಾ ಪ್ರಬೋಧಮಾಯಾತಿ ತದಾ ವಿಷ್ಣುಂ ಪ್ರಪಶ್ಯತಿ|| ಇತಿ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾಯಾಮ್|

ಪ್ರಪಿಂಶ್ಚೋ ಯದಿ ವಿದ್ಯೇತ ನಿವರ್ತೇತ ನ ಸಂಶಯಃ|
ಮಾಯಾಮಾತ್ರಮಿದಂ ದ್ವೈತಮದ್ವೈತಂ ಪರಮಾರ್ಥತಃ||9||

‘ಪ್ರಪಿಂಶ್ಚೋ ಯದಿ ವಿದ್ಯೇತ’ ಶ್ರುತ್ಯರ್ಥ

‘ತನ್ನಾ ಸ್ವನ್ನಾಮಿಸಮ್ಪನ್ನಃ ಪ್ರಪಿಂಶ್ಚೋಽಸ್ಯ ಶರೀರಿಣಃ|
ವಸ್ತುತೋಽಸೌ ನ ಚೈವಾಸ್ತಿ ಪರಮಸ್ಯ ವಶೇ ಯತಃ||

ತನ್ನಾದಿಕಸ್ತಥಾಽಪ್ಯೇಷ ಹ್ಯಭಿಮಾನಾತ್ ಪ್ರದೃಶ್ಯತೇ|
ಅತಃ ನ ವಿದ್ಯತ ಇತಿ ಹ್ಯಜ್ಞೇಕಾರೋ ಭವೇದ್ಯದಿ||

ತಥಾಽಪಿ ಭಗವಜ್ಞಾನಾತ್ ಸ ನಿವರ್ತೇದಸಂಶಯಮ್ || ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮತರ್ಕೇ|

ಅದ್ವೈತಮನನ್ಯಥಾ ಜ್ಞಾತಂ ಪರಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ವಸ್ತು ತತ್ ದ್ವೈತಂ ದ್ವಿಧಾ ಜ್ಞಾತಮನ್ಯಥಾ ಜ್ಞಾತಮಜ್ಞೈಃ|
ಪರಮಾರ್ಥತಃ ಪರಮೇಶ್ವರಾತ್ ತಸ್ಯೈವ ಮಾಯಾಮಾತ್ರಂ ತದಿಚ್ಛಯಾ ನಿರ್ಮಿತಮ್|
ತದನ್ಯಥಾಜ್ಞಾನಂ ತಸ್ಮಾತ್ ತದಿಚ್ಛಯೈವ ನಿವರ್ತತೇ|

‘ಪರೇಣ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಯತ್ ತು ದ್ವಿಧಾ ನ ಜ್ಞಾತಮಿತ್ಯಸಾ|
ತದದ್ವೈತಂ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತದೇವ ಜ್ಞಾತಮನ್ಯಥಾ|
ಜೀವೇನ ದ್ವೈತಮದ್ವಿಷ್ಟಂ ಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನಂ ತದೇವ ಚ|
ಪರಮಾರ್ಥಾತ್ ಪರಾದ್ವಿಷ್ಟೋರ್ಜಾತಮಿಚ್ಛಾವಶಾದನು|
ಮಾಯೇತೀಚ್ಛಾ ಸಮುದ್ವಿಷ್ಟಾ ಮಾಯಾಮಾತ್ರಂ ತದುದ್ಭವಮ್|
ಉತ್ತಮತ್ತಾತ್ ಪರಾರ್ಥೋಽಸೌ ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುರವ್ಯಯಃ|| ಇತಿ ಚ|

ವಿಕಲ್ಪೋ ವಿನಿವರ್ತೇತೇ ಕಲ್ಪಿತೋ ಯದಿ ಕೇನಚಿತ್|
ಉಪದೇಶಾದಯಂ ವಾದೋ ಜ್ಞಾತೇ ದ್ವೈತಂ ನ ವಿದ್ಯತ ಇತಿ||10||

‘ವಿಕಲ್ಪೋ ವಿನಿವರ್ತೇತ’ ಶ್ರುತ್ಯರ್ಥ

ಅನನ್ಯಥಾ ಇತಮವಗತಮದ್ವೈತಮ್ ದ್ವೈತಂ ವಸ್ತುಸ್ವರೂಪಾಪೇಕ್ಷಯಾ ದ್ವಿಧಾ ಹ್ಯನ್ಯಥಾ
ಜ್ಞಾತಮಿತ್ಯರ್ಥಃ| ಅತೋ ವಿಕಲ್ಪಃ ಶರೀರಾದಿಸಮ್ಪನ್ನಃ ಕೇನಚಿದಜ್ಞಾನಾದಿನಾ ಕಾರಣೇನ
ಕಲ್ಪಿತೋಽಪ್ಯುಪದೇಶಾನಿವರ್ತತೇ| ಅಯಂ ಸತಾಂ ವಾದಃ ಜ್ಞಾತೇ ಸತಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣಿ
ದ್ವೈತಮನ್ಯಥಾಜ್ಞಾನಂ ನಿವರ್ತತ ಇತಿ|

‘ವಿಕಲ್ಪೋ ದೇಹಬನ್ಧಾದಿಃ ಕೇನಚಿತ್ ಕಾರಣೇನ ತು|
ಕಲ್ಪಿತೋ ವಿನಿವರ್ತೇತ ಗುರುವಾಕ್ಯಾದಸಂಶಯಃ||

ಏಷ ಏವ ಸತಾಂ ವಾದೋ ಜ್ಞಾತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ತತ್ಪ್ರತಃ|

ನಿವರ್ತತೇಽನ್ಯಥಾಜ್ಞಾನಂ ತತ ಆನಂದಮೇತ್ಯಸೌ|| ಇತಿ ಚ||10||

|| ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಃ ಖಂಡಃ||2 ||

ಅಥ ತೃತೀಯಃ ಖಂಡಃ||3||

ಸೋಽಯಮಾತ್ಮ್ಯಾದ್ಯಕ್ಷರಮೋಜ್ಞಾರೋಽಧಿಮಾತ್ರಂ ಪಾದಾ ಮಾತ್ರಾ ಅಕಾರ
ಉಕಾರೋ ಮಕಾರ ಇತಿ||1|| ಜಾಗರಿತಸ್ಥಾನೋ ವೈಶ್ವಾನರೋಽಕಾರಃ ಪ್ರಥಮಾ
ಮಾತ್ರಾ| ಆಪ್ತೇರಾದಿಮತ್ತಾದ್ ವಾ| ಆಪ್ತೋತಿ ಹ ವೈ ಸರ್ವಾನ್ ಕಾಮಾನಾದಿಶ್ಚ ಭವತಿ|
ಯ ಏವಂ ವೇದ||1||

ಭಾ - ಅಧಿಕಂ ಸರ್ವತೋಽವಿನಾಶಿ ಚೇತ್ಯದ್ಯಕ್ಷರಮ್| ಅಧಿಕಾ ಏವ ಮಾತ್ರಾ ಅಂಶಾ ಯಸ್ಯ
ತದಧಿಮಾತ್ರಮ್| ಅ ಇತ್ಯನೇನಾಭಿಧಾನೇನಾಕ್ರಿಯತ ಇತ್ಯಕಾರಃ| ತತ್ರ ಪೂರ್ವೋಕ್ತೋ ವೈಶ್ವಾನರಃ
ಪ್ರಥಮಾ ಮಾತ್ರೇತ್ಯಾದ್ಯನುವಾದಃ| ಅಕಾರ ಇತ್ಯಾದಿಕಂ ವಿಧೇಯಮ್| ಪ್ರಾಜ್ಞ
ಸ್ತೈಜಸಶ್ಚಾದಿರಸ್ಯೇತ್ಯಾದಿಮಾನ್| ಸುಪ್ತೇರುತ್ಥಾನೇ ಪ್ರಾಜ್ಞಾದ್ವಿಭಕ್ತೋ ಭವತಿ ವಿಶ್ವಃ| ಸ್ವಪ್ನಾದುತ್ಥಾನೇ
ತ್ಯೈಜಸಾತ್| ಆದಿಶ್ಚಾಸ್ಯೋಪಾಸಕಸ್ಯ ಭವತಿ|

ಸ್ವಪ್ನಸ್ಥಾನಸ್ತೈಜಸ ಉಕಾರೋ ದ್ವಿತೀಯಾ ಮಾತ್ರಾ| ಉತ್ಕರ್ಷಾದುಭಯತ್ವಾದ್ ವಾ|
ಉತ್ಕರ್ಷತಿ ಹ ವೈ ಜ್ಞಾನಸಂತತಿಂ ಸಮಾನಶ್ಚ ಭವತಿ ನಾನ್ಯಾಬ್ರಹ್ಮವಿತ್ ಕುಲೇ ಭವತಿ ಯ
ಏವಂ ವೇದ|| 2||

ಭಾ - ಶರೀರಾಭಿಮಾನಾದುತ್ಥಾಪ್ಯ ಕರ್ಷತೀತ್ಯುತ್ಕರ್ಷಃ| ನಿದ್ರಾ ವಿಷಯಾನುಭವಶ್ಚಾನೇನ ಕ್ರಿಯತ
ಇತ್ಯುಭಯತ್ವಮ್| ಸಮಾನಃ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಮಧ್ಯಸ್ಥೋ ಭವತಿ|

ಸುಷುಪ್ತಸ್ಥಾನಃ ಪ್ರಾಜ್ಞೋ ಮಕಾರಸ್ತೃತೀಯಾ ಮಾತ್ರಾ| ಮಿತೇರಪೀತೇರ್ವಾ| ಮಿನೋತಿ ಹ
ವಾ ಇದಂ ಸರ್ವಮಪೀತಿಶ್ಚ ಭವತಿ| ಯ ಏವಂ ವೇದ||2||

ಭಾ - ಮಿತೇರನ್ತರ್ಗಮನಾತ್|
'ಅಧಿಕತ್ವಾಚ್ಚ ನಿತ್ಯತ್ವಾದದ್ಯಕ್ಷರಮುದಾಹೃತಃ|
ಯೇಽಮ್ಯಾಸ್ತಸ್ಯ ತು ಸರ್ವೇಽಪಿ ಪೂರ್ಣಾಃ ಪ್ರತ್ಯೇಕಶೋ ಪ್ರಭೋಃ||
ಅತೋಽಧಿಮಾತ್ರಮುದ್ದಿಷ್ಟೋ ಮಾತ್ರಾ ಅಂಶಾ ಉದಾಹೃತಾಃ|
ಶ್ರುತಃ ಸ ವಿಷ್ಣುರೋಜ್ಞಾರ ಓಮಿತ್ಯಾಕ್ರಿಯತೇ ಯತಃ||
ಅದ್ಯಸ್ತದಂಶೋ ಹ್ಯಾಪ್ತಃ ಸ್ಯಾದ್ ವಿಷಯಾನಾಪಯೇದ್ಯತಃ|
ಜೀವಸ್ಯ ತು ಯತಃ ಪ್ರಾಜ್ಞಾತ್ ತೈಜಸಾದ್ವಾ ಸಮುತ್ಥಿತಃ||
ಅವಿಭಾಗೋಽಪಿ ಭಗವಾನಾದಿಮಾಂಸ್ತೇನ ಕೀರ್ತಿತಃ|
ತಸ್ಮಾದುತ್ಪದ್ಯತೇ ಮುಕ್ತಸ್ತಜ್ಞಾನಾನನ್ತಲಕ್ಷಣಃ||
ಆಪ್ತೋತಿ ವಿಷಯಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ನಿದ್ರಾಯಾ ವಿಷಯಸ್ಯ ಚ|
ಉಭಯೋಃ ಕಾರಣತ್ವೇನ ಹ್ಯುಭಯಸ್ತೈಜಸಃ ಸ್ಮೃತಃ||
ದೇಹಾಭಿಮಾನಾದುದ್ಧೃತ್ಯ ಕರ್ಷತಿ ಸ್ವಪ್ನಮಣ್ಣಲೇ|
ಉತ್ಕರ್ಷತ್ವಂ ತತಸ್ತಸ್ಯ ತಜ್ಞಾ ನೀ ಜ್ಞಾನನಿತ್ಯತಾಮ್||

ಆಪೋತಿ ದೇಹಾದುತ್ಯ ಸ್ವಾತ್ಮಾನಂ ಸರ್ವಮೋಕ್ಷಿಣಾಮ್ |
ಮಧ್ಯಸ್ಥಃ ಸ ಭವೇತ್ ಸ್ನೇಹಾದ್ಧೋಷಾಭಾವಾಚ್ಚ ಸರ್ವಶಃ ||

ಸ್ವಾತ್ಮನ್ಯನ್ತರ್ಗಮಯತಿ ಮಾನಮನ್ತರ್ಗತಿಃ ಸ್ಮೃತಾ |
ಜೀವಮನ್ತರ್ಗತಂ ಕೃತ್ವಾ ತಜ್ಞಾ ನಲಯಕೃದ್ ಯತಃ ||

ಪ್ರಾಜ್ಞೋ ಮಾನಮಪೀತಿಶ್ಚ ತಜ್ಞೋಽಪ್ಯೇವಂ ವಿಮುಕ್ತಿಗಃ |
ವ್ಯಾಪ್ಯಾಽನ್ತರ್ಗಮಯೇತ್ ಸರ್ವಂ ದುಃಖಾದ್ಯಂ ತು ವಿಲಾಪಯೇತ್ ||

ಅಣೂನಾಮಪಿ ಜೀವಾನಾಂ ಪ್ರಕಾರೋ ವ್ಯಾಪಕೋ ಭವೇತ್ |
ಅಣುಮಾತ್ರೇ ಬಹಿಶ್ಚಾಪಿ ದೇವತಾನಾಂ ಯಥಾಕ್ರಮಮ್ ||

ಅತೋಽನ್ತರ್ಗಮನಂ ಮುಕ್ತೌ ಜೀವೇಷು ಜಗತೋ ಭವೇತ್ ||' ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮತರ್ಕೇ || 3 ||

ಅತ್ಯತೇ ಶ್ಲೋಕಾ ಭವನ್ತಿ |

ವಿಶ್ವಸ್ಯಾತ್ಪವಿವಕ್ಷಾಯಾಮಾದಿಸಾಮಾನ್ಯಮುತ್ಕಟಮ್ |
ಮಾತ್ರಾಸಮೃತಿಪತ್ಯಾ ಸ್ಯಾದಾಪ್ತಿಸಾಮಾನ್ಯಮೇವ ಚ || 4 ||

ಭಾ - ಮಾತ್ರಾ ಸಮೃತಿಪತ್ಯೌ ಅಂಶಧ್ಯಾನೇ | ಆದಿಮತ್ತಂ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ವಿದ್ಯತೇ | ತದುಪಾಸಕಸ್ಯಾಪಿ
ಭವತೀತ್ಯಾದಿ ಸಾಮಾನ್ಯಮ್ |

ತೈಜಸಸ್ಯೋತ್ಪ ವಿಜ್ಞಾನ ಉತ್ಕರ್ಷೋ ವಿದ್ಯತೇ ಸ್ಫುಟಮ್ |
ಮಾತ್ರಾ ಸಮೃತಿಪತ್ಯೌ ಸ್ಯಾದುಭಯತ್ವಂ ತಥಾವಿಧಮ್ || 5 ||

ಮಕಾರಭಾವೇ ಪ್ರಾಜ್ಞಸ್ಯ ಮಾನಸಾಮಾನ್ಯಮುತ್ಕಟಮ್ |
ಮಾತ್ರಾ ಸಮೃತಿಪತ್ಯೌ ತು ಲಯಸಾಮಾನ್ಯಮೇವ ಚ || 6 ||

ತ್ರಿಷು ಧಾಮಸು ಯತ್ ತುಲ್ಯಂ ಸಾಮಾನ್ಯಂ ವೇತ್ತಿ ನಿಶ್ಚಿತಮ್ |
ಸ ಪೂಜ್ಯಸರ್ವ ಭೂತಾನಾಂ ವನ್ದ್ಯ ಶ್ಚೈವ ಮಹಾಮುನಿಃ || 7 ||

ಅಕಾರೋ ನಯತೇ ವಿಶ್ವಮುಕಾರಶ್ಚಾಪಿ ತೈಜಸಮ್ |
ಮಕಾರಶ್ಚ ಪುನಃ ಪ್ರಾಜ್ಞಂ ನಾಮಾತ್ರೇ ವಿದ್ಯತೇ ಸಗತಿರಿತಿ || 8 ||

ಭಾ - ಅಮಾತ್ರೇಽಪ್ಯಗರ್ತಿನಃ ವಿದ್ಯತೇ | ಪ್ರತಿದಿವಸಂ ವಿಭಾಗ ಏಕೀಭಾವಶ್ಚ ವಿದ್ಯತೇ | ವಿಶ್ವಾದೀನಾಮ್ |
ತುರಿಯಸ್ಯ ತನ್ನ ವಿದ್ಯತ ಇತ್ಯಮಾತ್ರಃ | ವಿಶ್ವಾದೀನಾಂ ವ್ಯವಹಾರ ಕಾರಣತ್ವಂ ವಿದ್ಯತೇ | ತುರಿಯಸ್ಯ
ತನ್ನ ವಿದ್ಯತ ಇತ್ಯತೋ ಗಮ್ಯತ್ವಮಪಿ ನಾಸ್ತೀತ್ಯಾಶಂಕಾಂ ನಿವರ್ತಯತಿ | 'ಅಗರ್ತಿನಃ ವಿದ್ಯತೇ ' ಇತಿ
'ಆತ್ಮಾನಂ ಸಂವಿಶತಿ' ಇತಿ ಗತಿವಚನಾತ್ |

'ಆದಿಮತ್ತೇನ ಸಾಮಾನ್ಯಮುಪಾಸ್ಯೇನ ಭವೇದಿತಿ |
ಉಪಾಸಕಸ್ಯ ಸಇಷ್ಟಾನನ್ ಸರ್ವವನ್ದೋ ಭವೇತ್ ಪುಮಾನ್ ||

ಸಾಮಾನ್ಯತ್ರಯಮಪ್ಯೇತತ್ ತುಲ್ಯಂ ಮುಕ್ತಿಗತತ್ವತಃ|
 ಅಮಾತ್ರತ್ವಂ ತುರೀಯಸ್ಯಾಪ್ಯವಿಭಾಗಾದ್ಧಿನೇ ದಿನೇ|
 ಜಾಗ್ರದಾದೇರಕರ್ತಾಽಪಿ ಗಮ್ಯೋಽಸೌ ಜ್ಞಾನಿನಾಂ ಭವೇತ್|| ಇತಿ ಚ|
 'ಆದಿಮತ್ತಾ ದಿಸಾಮಾನ್ಯಂ ತುಲ್ಯಂ ಮೋಕ್ಷೋಪಭೋಗ್ಯತಃ|
 ಅಮಾತ್ರತ್ವಂ ತುರೀಯಸ್ಯಾಪ್ಯವಿಭಾಗಾದ್ಧಿನೇ ದಿನೇ|| ಇತ್ಯಾತ್ಮಸಂಹಿತಾಯಾಮ್||

|| ಇತಿ ತೃತೀಯಃ ಖಂಡಃ||3||

ಅಥ ಚತುರ್ಥಃ ಖಂಡಃ||4||

ಅಮಾತ್ರಶ್ಚತುರ್ಥೋಽವ್ಯವಹಾರ್ಯಃ ಪ್ರಪಣ್ಣೋಪಶಮಃ ಶಿವೋಽದ್ವೈತ ಓಜ್ಕಾರ
 ಆತ್ಮೈವ ಸಂವಿಶತ್ಯಾತ್ಮನಾಽಽತ್ಮಾನಮ್ ಯ ಏವಂ ವೇದ|| 1||

ಆತ್ಮೈವ ಭೂತ್ವಾನ್ಯಾಭಿಮಾನಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಪರಮಾತ್ಮನೈವ ಪರಮಾತ್ಮನಂ ಪ್ರವಿಶತ್ಯುಪಾಸಕಃ|
 ಅವ್ಯವಹಾರ್ಯತ್ವಾದಿಕಮಾತ್ರ ಸಾಮ್ಯಮಿತಿ ದರ್ಶಯಿತುಂ ಪುನರಪ್ಯುಕ್ತಮವ್ಯವಹಾರ್ಯತ್ವಾದಿಕಮ್|| 1||

ಅತ್ಯೇತೇ ಶ್ಲೋಕಾ ಭವನ್ತಿ|

ಓಜ್ಕಾರಂ ಪಾದಶೋ ವಿದ್ಯಾತ್ ಪಾದಾ ಮಾತ್ರಾ ನ ಸಂಶಯಃ|
 ಓಜ್ಕಾರಂ ಪಾದಶೋ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ನ ಕಿಂಚಿದಪಿ ಚಿಂತಯೇತ್|| 2||

ಯುಷ್ಣೇತ ಪ್ರಣವೇ ಚೇತಃ ಪ್ರಣವೋ ಬ್ರಹ್ಮ ನಿರ್ಭಯಮ್|
 ಪ್ರಣವೇ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತಸ್ಯ ನ ಭಯಂ ವಿದ್ಯತೇ ಕ್ವಚಿತ್|| 3||

ಪ್ರಣವೋ ಹ್ಯಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರಣವಶ್ಚ ಪರಂ ಸ್ಮೃತಃ|
 ಅಪೂರ್ವೋಽನಂತರೋಽಬಾಹ್ಯೋಽನಪರಃ ಪ್ರಣವೋಽವ್ಯಯಃ|| 4||

ಸರ್ವಸ್ಯ ಪ್ರಣವೋ ಹ್ಯಾದಿರ್ಮಧ್ಯಮಂತಸ್ತಥೈವ ಚ|
 ಏವಂ ಹಿ ಪ್ರಣವಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ವ್ಯಶ್ನುತೇ ತದನಂತರಮ್|| 5||

ಪ್ರಣವಂ ಹೀಶ್ವರಂ ವಿದ್ಯಾತ್ ಸರ್ವಸ್ಯ ಹೃದಯೇ ಸ್ಥಿತಮ್|
 ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿನಮೋಜ್ಕಾರಂ ಮತ್ವಾ ಧೀರೋ ನ ಶೋಚತಿ|| 6||

ಅಮಾತ್ರೋಽನಂತಮಾತ್ರಶ್ಚ ದ್ವೈತಸ್ಯೋಪಶಮಃ ಶಿವಃ|
 ಓಜ್ಕಾರೋ ವಿದಿತೋ ಯೇನ ಸ ಮುನಿರ್ನೇತರೋ ಜನಃ|
 ಸ ಮುನಿರ್ನೇತರೋ ಜನ ಇತಿ|| 7||

ತುರೀಯಂ ನಾದನಾಮಾನಂ ಹರಿಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಪರಂ ಪದಮ್|
 ತಮೇವ ಪ್ರವಿಶೇಚ್ಛುಧ್ಧರೂಪೀ ತತ್ಸದೃಶಾತ್ಮವಾನ್||

ಜ್ಞಾನಾನನ್ತಾ ಚ ಶಕ್ತಿಶ್ಚ ತಥಾಽಪಿ ನ ಸಮಾಃ ಕ್ವಚಿತ್|
 ವಿಮುಕ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಜೀವಸ್ಯ ಪಾರತನ್ತ್ಯಂ ಚ ನಿತ್ಯತಾ||

ಚತುರೂಪಸ್ಯಾಸ್ಯ ವಿಷ್ಣೋರ್ನಾಮ ಪ್ರಣವ ಇತ್ಯಪಿ|
ಜಾಗ್ರದಾದಿಪ್ರಣಯನಾತ್ ಸ ಏವ ಬ್ರಹ್ಮ ಬೃಂಹಣಾತ್|
ಓಮಿತ್ಯಾಕ್ರಿಯಮಾಣತ್ವಾದೋಜ್ಞಾರಃ ಸಮ್ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ|
ಆದಿಮತ್ವಾದಯೋ ಹ್ಯರ್ಥಾ ಓಮಿತ್ಯಸ್ಯ ಶ್ರುತೌ ಶ್ರುತಾಃ|
ಅಪೂರ್ವಃ ಕಾರಣಾಭಾವಾನ್ನಾಶಾಭಾವಾದನಂತರಃ|
ಪರಾಧೀನಸ್ಥಿತ್ಯಭಾವಾದನಪರ ಉದಾಹೃತಃ|
ಸರ್ವಗತ್ವಾದಬಾಹ್ಯಶ್ಚ ತಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಪ್ರವಿಮುಚ್ಯತೇ|| ಇತಿ ಚ|
'ಪರತ್ವಮಪರತ್ವಂ ಚ ವಿಷ್ಣೋರೇಕಸ್ಯ ವೈ ಯದಾ|
ಶ್ರೂಯತೇ ನ ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಭೇದಸ್ತತ್ರ ಕಥಿಷ್ಯನ||
ಅವತಾರಸ್ಯ ಪೂರ್ವತ್ವಾತ್ ಪೌರ್ವಾಪರ್ಯಮುದಾಹೃತಮ್||' ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮತರ್ಕೇ|
ಪೂರ್ವಾವತಾರೇ ಪಶ್ಚಿಮಾವತಾರೇಽಪಿ ಪೂರ್ಣ ಏವೇತಿ ಪ್ರಣವೋ ಹ್ಯಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮತ್ಯಾದೇರರ್ಥಃ|
ಏಕೋಽಪಿ ನಿರ್ವಿಶೇಷೋಽಪಿ ಚತುರ್ಥಾ ವ್ಯವಹಾರಭಾಕ್|
ಯಸ್ತಂ ವನ್ನೇ ಚಿದಾನನ್ದಂ ವಿಷ್ಣುಂ ವಿಶ್ವಾದಿರೂಪಿಣಮ್||

|| ಇತಿ ಚತುರ್ಥಃ ಖಣ್ಡಃ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀಮಾಣ್ಡುಕೋಪನಿಷತ್||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀಮದಾನನ್ದತೀರ್ಥಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯವಿರಚಿತಂ
ಮಾಣ್ಡುಕೋಪನಿಷದ್ಭಾಷ್ಯಮ್|| ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು||

